

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	VET 391 Heyvanların yoluxmayan daxili xəstəlikləri, 6 AKTS	
	Departament	Həyat Elmləri Departamenti	
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2023/24-cü tədris ilinin payız və yaz semestrləri	
	Fənni tədris edən b müəllim (lər)	Məmmədov Rafail Əhməd oğlu	
	E-mail:	rafail.mammadov@khazar.org	
	Telefon:	465 58 42, 070 640 44 00	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Elşən Mehdiyev küç. (Bakıxanov korpusu)	
	Məsləhət saatları		
Prerekvizitlər	Yoxdur		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü	Məcburi		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Baytarlıq təbabəti (sorgu kitabı) Bakı 2006 2. F.N. Nəşibov "Heyvanların daxili xəstəliklərinin kliniki diaqnostikası" dərslik Bakı -2009 3. T.B. İsgəndərov, F.N. Nəşibov "Xırda heyvanların xəstəlikləri" Bakı -2009 4. N. İ. Dilbazi "Körpə kənd təsərrüfatı heyvanlarının yoluxmayan xəstəlikləri" Bakı 5. Q.Q. Şerbakov , A. B Korobov , B. M. Anoxin " Heyvanların daxili xəstəlikləri . Profilaktika və terapiya" (rus dilində), dərslik ,Sank- Peterburq, Lan - 2021 6. F. P Petryankin , O. Y . Petrova " Körpə heyvanların xəstəlikləri" (rus dilində), dərs vəsaiti, Sank- Peterburq, Lan - 2021 7. İnternet resursları 		
Kursun məqsədi	Bu fənnin öyrənilməsinin məqsədi tələbələrdə heyvanların yoluxmayan daxili xəstəliklərinin əmələgəlmə səbəbləri, patogenezi, klinik simptomları, diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikası üzrə nəzəri və praktik bilikləri aşılamaqdan ibarətdir.		
Kursun məzmunu	Heyvanların yoluxmayan daxili xəstəlikləri kursu tələbələrə yoluxmayan daxili xəstəliklərin ümumi profilaktikası və terapiyası, heyvanların dispanserizasiyası, ayrı-ayrı orqanlar sistemlərinin xüsusi patologiyası, terapiyası və profilaktikası, heyvanlarda maddələr mübadiləsi pozğunluqları və müxtəlif mənşəli zəhərlənmələr, körpə heyvanların yoluxmayan daxili xəstəlikləri, müalicə zamanı tətbiq olunan terapevtik texnika, həmçinin fitoterapiya, fizioterapiya vasitələri və metodları haqqında zəruri biliklər verir.		
Tədris (öyrənmə) nəticələri	<p>Heyvanların yoluxmayan daxili xəstəlikləri kursunun öyrənilməsi nəticəsində tələbə aşağıdakıları bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yoluxmayan daxili xəstəliklərin etiologiyasını və təsnifatını, - xəstəliklərin patogenezi və simptomlarını, qanın və digər bioloji mayelərin normada və patologiyada zamanı tərkib göstəricilərini; - yoluxmayan daxili xəstəliklərə qarşı tətbiq olunan effektiv profilaktik və müalicəvi vasitələri; - zəruri diaqnostik və terapevtik tədbirləri; - xəstə heyvanlara qoyulmuş diaqnoza uyğun olaraq adekvat müalicə kursunun təyin olunmasını; - xəstə heyvanlarla davranma zamanı şəxsi qısqıyena və texniki təhlükəsizlik qaydalarını. <p>Bu kursu bitirmiş tələbə heyvanlarda dispanserizasiyanın keçirilməsini, zəruri diaqnostik və terapevtik tədbirlərin vaxtında aparılmasını , terapevtik, diaqnostik və fizioterapevtik texnikadan səmərəli istifadəni , xəstə heyvanlarla davranma zamanı şəxsi qısqıyena və təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməyi bacarmalıdır.</p>		
Tədris metodları	Mühazirə	x	
	Seminar	x	
	Qrup müzakirəsi	x	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq		5
	Davamiyyət		5

	Tapşırıq və testlər (quiz1,2)		10
	Kurs işi (Layihə1,2,3)		10
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<p>Davamiyyət Dərslərə davamlı gəlmək çox vacibdir. Mühazirələr və dərslərdə iştirak sizin bilik və bacarıqlarınızı genişləndirir. Buraxılmış dərslərə görə və yerinə yetirmədiyiniz tapşırıqlar üçün siz məsuliyyət daşıyırsınız.</p> <p>Sınıf qaydaları və ya ümumi qaydalar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hər dəfə sinfə vaxtında gəlmək; - Müəllimdən 5 dəqiqə sonra sinfə gələnlərə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq tələbə dərslərə buraxılır; - Bütün tapşırıqları vaxtında təhvil vermək; - Tapşırıqlarda plagiarizmdən istifadə etmək yolverilməzdir; - Dərs kitablarından mütləq istifadə etmək! Əlavə mənbələr: internet materialları və əlavə kitablardan istifadə qiymətləndirilir; - Qrup yoldaşlarınıza və müzakirələr zamanı onların fikirlərinə hörmətlə yanaşmaq; - Sınıfdə mobil telefondan istifadə etmək olmaz; - Müəllimin sinifdə verdiyi tapşırıq və göstərişlər bütün tələbələr tərəfindən yerinə yetirilməlidir; - Qrup işlərində bütün tələbələrin aktiv iştirakı vacibdir; - Hər bir tələbəyə semestr ərzində könüllü olaraq dərslərin müəyyən hissəsində müəllim kimi özünü sınağa icazə verilir; - Müəllimlə email vasitəsilə, yaxud iş saatlarında ofisdə (1-5-ci günlər səhər saat 9-dan axşam saat 6-ya qədər, 13:00-14:00 nahar vaxtı çıxılmaqla) əlaqə saxlamaq (axşam saat 9-dan sonra və bazar günlərində yazılan e-maillərə cavab verilmir); - Müəllimə Whatsapp mesajları və SMS-lər yazmamaq. <p>Kursa verilən tələblər:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dərs kitablarını və əlavə materialları oxumaq; 2. Sınıfdəki bütün müzakirələrdə, diskussiyalarda və digər intellektual fəaliyyətlərdə aktiv olmaq; 3. Tapşırıqları tələb olunan vaxtda və formatda tərtib etmək; 4. Xəstəlik və fəvqəladə hallardan başqa bütün dərslərdə iştirak etmək. <p>Bu kurs üçün bir aralıq və bir final imtahanı nəzərdə tutulmuşdur. Bütün imtahan sualları sylabusda yazılan mövzulara əsasən tərtib olunacaqdır.</p> <p>Hər bir modulun sonunda tələbələrə bu modul daxilində keçirilən mövzularla bağlı quiz (test) keçiriləcək və hər biri 5 bal olmaq şərti ilə ümumi 10 bal verilməkdir.</p> <p>Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Tələbələr müəyyən səbəblərdən dərslərin buraxılması (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır.</p> <p>Dərsə gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq tələbə dərs saatına buraxıla bilər.</p> <p>Dərsləri pozmaq, dərslərdən icazə istəmək, qrup işlərinin hazırlanması xaricində cib telefonundan istifadə etmək kimi davranışlar arzu olunmazdır.</p> <p>Tələbələrin hazırladıqları təqdimatlarda mənbələrin göstərilməsi vacib şərtidir.</p> <p>Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahana buraxılması ilə bağlı məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Aralıq və yekun imtahanı mövzuları tələbələrə imtahandan öncə verilir. Aralıq imtahanının sualları yekun imtahanında təkrarlanmır.</p> <p>Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya riayət etməyən tələbələrin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) balla qiymətləndirilir.</p> <p>Universitet qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il götürə bilər.</p> <p>Dərs zamanı dərs prosesini və etik qaydaları pozmaq qadağandır. Həmçinin tələbələr arasında icazəsiz müzakirələr və mobil telefondan istifadə qadağandır.</p>		
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			

Tarix/gün/il	Həftə	Mövzular	Əsas (dərslilər) və əlavə ədəbiyyat
	I	Fənnin predmeti, məqsədi və vəzifələri Yoluxmayan daxili xəstəliklərin ümumi profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar.
	II	Yoluxmayan daxili xəstəliklərin instrumental müayinə (diaqnostika) metodları və ümumi terapiyası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	III	Yoluxmayan daxili xəstəliklər zamanı heyvanların dispanserizasiyası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	IV	Ürək- damar xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	V	Yuxarı və aşağı tənəffüs yolları xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	VI	Bronxopnevmoniya. Krupoz pnevmoniya. Pnevmoniyaların differensial diaqnostikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	VII	Ağciyərlərin emfizeması, hiperemiyası və ödeminin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. Plevranın xəstəlikləri	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
Aralıq imtahanı			
	VIII	Ağız boşluğu, udlaq və yem borusunun xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	IX	Gövşəyən heyvanlarda mədəönlüklərinin atoniyası və hipotoniyasının diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. İşgənbənin timponiyası, alkalozu, asidozu və parakeratozu	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	X	Gövşəyən heyvanlarda travmatik retikulitinin və kitabça tıxanmasının diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XI	Mədənin, qursağın xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası. Heyvanlarda xora xəstəliyi	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XII	Bağırsağ xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XIII	Bağırsağ sancılarının təsnifatı. Atlarda bağırsaqların quruluşunun anatomo-topoqrafik xüsusiyyətləri. Müxtəlif formalı bağırsağ sancılarının	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar

		diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	
	XIV	Qaraciyər və od yolları xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XV	Böyrək xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
		Final imtahanı	
	XVI	Sidik yolları xəstəliklərinin diaqnos-tikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XVII	Qan xəstəliklərinin diaqnostikası, terapi-yası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XVIII	İmmun sistemi xəstəliklərinin diaq-nostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XIX	Sress sindromunun diaqnostikası, terapi-yası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XX	Sinir sistemi xəstəliklərinin diaqnos-tikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXI	Yemlərlə zəhərlənmələrin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXII	Kimvəyi maddələrlə zəhərlənmələrin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
		Aralıq imtahanı	
	XXIII	İnəklərdə ketozların və alimentar distrofiyanın diaqnostikası, terapiyası və profilak-tikası .Sidik və qan göstəricilərinin diaqnostik inter-pretasiyası	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXIV	Otlaq tetaniyasının, makro və mikro-elementozların, doğuşdan sonrakı hipokalsemiyanın , şəkərli diabetin diaqnostikası, terapiyası və profi-laktikası.	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXV	Hipovitaminozların diaqnostikası, terapi-yası və profilaktikası.	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXVI	Körpələrin xəstəliklərinin diaqnostikası, terapiyası və profilaktikası.	Ədəbiyyat - 5,6,7 İnternet resusrlar
	XXVII	Xəstə heyvanların müayinəsi və müalicəsi zamanı texniki təhlükəsizlik və şəxsi gigiyena qaydaları. Xəstə heyvanların təsbit olun-ması üsulları	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXVIII	Xəstə heyvanlara müalicə məqsədi ilə müxtəlif dərman preparatlarının daxilə və parenteral (dərialtı,	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar

		əzələdaxili, venadaxili peritondaxili, traxeyadaxili) yolla verilması qaydaları	
	XXIX	Terapevtik texnika. Fizioterapiya və fizioprofilaktika.	Ədəbiyyat - 1, 2, 3,4,6 İnternet resusrlar
	XXX	Yoluxmayan daxili xəstəliklərin müalicəsində dərman bitkilərinin istifadəsi (Baytarlıq fitoterapiyası)	Ədəbiyyat - 8 İnternet resusrlar
		Final imtahanı	